

Антон Павлович Чехов

Ана на шията

Глава 1

След венчавката нямаше дори лека закуска; младоженците изпиха по чаша вино, преоблякоха се и отидоха на гарата. Вместо весело сватбено тържество и вечеря, вместо музика и танци – поклонение в манастир на двеста версти. Мнозина одобряваха замисъла, като се аргументираха, че Модест Алексеич вече има чин, не е млад и шумна сватба би изглеждала неуместна; пък и ще бъде скучно да се слуша музика, когато чиновник на петдесет и две се жени за девойка, която едва е навършила осемнадесет. Говореха, че като човек с принципи Модест Алексеич бил замислил това поклонение в манастир, за да покаже на младата си жена, че и в брака на първо място поставя религията и нравствеността.

Изпращаха младоженците. Тълпата колеги и роднини стояха с чашите и чакаха да тръгне влакът, за да викнат „Ура“, и Пьотър Леонтич, бащата, с цилиндър, в учителски фрак, вече пиян и много бледен, все протягаше ръка с чаша към прозореца и говореше умолително:

– Анюта! Аня! Аня, една дума само!

Аня се накланяше от прозореца към него и той ѝ шепнеше нещо, облъхваше я с винени изпарения, духаше в ухото ѝ – нищо не можеше да се разбере – и кръстеше лицето ѝ, гърдите, ръцете; дъхът му пресекваше и в очите му блестяха сълзи. А братята на Аня, гимназистите Петя и Андрияша, го дърпаха за фрака отзад и шепнеха сконфузено:

– Татенце, стига... Татенце, не трябва...

Когато влакът потегли, Аня видя как баща ѝ потича малко след вагона, като се олюляваше и разплискваше виното си, а лицето му беше толкова жалко, добро и виновно.

– Ура-а-а! – викаше той.

Младоженците останаха сами. Модест Алексеич огледа купето, нареди вещите по рафтовете и седна усмихнат срещу младата си жена. Беше среден на ръст чиновник, доста пълен, подпухнал, доволно сит, с дълги бакенбарди и без мустаци и бръснатата му, рязко очертана брадичка приличаше на пета. Най-характерното в лицето му беше липсата на мустаци – голото, прясно обръснато място, което постепенно преминаваше в тлъсти, треперещи като желе бузи. Той се държеше солидно, движенията му бяха бавни, маниерите – меки.

– Не мога да не си спомня сега едно обстоятелство – усмихна се той. – Преди пет години, когато Косоротов получи орден „Света Ана“

втора степен и дойде да благодари, негово сиятелство се изрази така: „Значи сега имате три Ани: една на петлицата, две на шията“. Трябва да ви кажа, че по това време при Косоротов току-що се беше върнала жена му, особа свадлива и лекомислена, която се казваше Ана. Надявам се, когато получа „Ана“ втора степен, негово сиятелство да няма повод да ми каже същото.

Той се усмихваше с малките си очички. Тя също се усмихваше, развълнувана от мисълта, че този човек може всеки момент да я целуне с пълните си влажни устни и че тя вече няма право да му го откаже. Меките му движения, угоеното му тяло я плашеха. Беше й страшно и гадно. Той стана, без да бърза, свали ордена от шията си, съблече фрака и жилетката и облече халата.

– Така – каза, сядайки до Аня.

Тя си спомни колко мъчителна беше венчавката, когато ѝ се струваше, че и свещеникът, и гостите, и всички в църквата я гледаха печално: защо, защо тя, такава мила, добра, се жени за този възрастен, скучен господин? Тази сутрин още я държеше възторгът, че всичко се подреди толкова добре, но по време на венчавката и сега във вагона се чувстваше виновна, излъгана и смешна. Ето, омъжи се за богаташ, но въпреки това пари у себе си пак нямаше, булчинската ѝ рокля беше шита на вересия и когато днес баща ѝ и братята ѝ я изпращаха, по лицата им разбираше, че нямат пукната копейка. Дали ще се нахранят тази вечер? А утре? И, кой знае защо, ѝ се струваше, че баща ѝ и момчетата сега седят гладни без нея и изпитват точно такава мъка, както първата вечер след погребението на майка им. „О, колко съм нещастна! – мислеше си тя. – Защо съм толкова нещастна?“

С неловкостта на солиден човек, който не е навикнал да има вземане-даване с жени, Модест Алексеич ѝ докосваше талията и я потупваше по рамото, а тя си мислеше за парите, за майка си, за смъртта ѝ. Когато майка ѝ умря, баща ѝ, Пьотър Леонтич, учител по граматика и рисуване в гимназията, се пропи и немотията ги налегна; момчетата няха ботуши и галоши, баща ѝ го влачеха при мировия съдия, дойде съдебният пристав, описаха им мебелите... Какъв срам! Аня трябваше да се грижи за пияния си баща, да кърпи чорапите на братята си, да ходи на пазар, а когато я хвалеха за красотата, младостта и изящните ѝ маниери, на нея ѝ се струваше, че целият свят вижда евтината ѝ шапка и дупките на ботинките, замазани с мастило. А нощем сълзи и натрапчиви, неспокойни мисли, че скоро ще уволнят баща ѝ от гимназията заради слабостта му и че той няма да може да го понесе и ще умре също като

майка й. Тогава познатите дами се засуетиха и започнаха да търсят за Аня добър човек. Скоро се намери този Модест Алексеич, не млад и не красив, но с пари. Има на банка стотина хиляди и родово имение, което дава под аренда. Човек с принципи, който е добре поставен пред негово сиятелство; нищо ни му коства, както казваха на Аня, да вземе от негово сиятелство бележчица до директора на гимназията и дори до попечителя, за да не уволнят Пьотър Леонтич...

Докато тя си припомняше тези подробности, от прозореца нахлу музика, примесена с гълчава. Влакът беше спрял на малка гара. В тълпата на перона бойко свиреха хармоника и евтина писклива цигулка, а иззад високите брези и тополи, иззад вилите, облени в лунна светлина, се носеха звуци на военен оркестър; вероятно във вилното селище имаше танцова вечер. На перона се веселяха виладжии и граждани, дошли да подишат чист въздух в хубавото време. Тук беше и Артинов, собственик на цялото това вилно място, богаташ, висок пълен брюнет, който в лице приличаше на арменец, с изпъкнали очи и странен костюм. Беше с разгърдена риза, ботушите му бяха високи и с шпори, а от раменете му се спускаше черен плащ, който се влачеше по земята като шлейф. Следваха го две хрътки с наведени остри муцуни.

В очите на Аня още блестяха сълзи, но тя вече не си спомняше нито за майка си, нито за парите, нито за сватбата си, стискаше ръцете на познатите гимназисти и офицери, весело се смееше и говореше бързо:

– Здравейте! Как сте?

Излезе на платформата под лунната светлина и застана така, че всички да я видят от горе до долу във великолепната ѝ нова рокля и шапка.

– Защо стоим? – попита тя.

– Тук има среща – отговориха ѝ, – очакват пощенския влак.

Като забеляза, че Артинов я гледа, тя кокетливо примижа с очи и заговори високо на френски. И понеже собственият ѝ глас звучеше толкова прекрасно, носеше се музика и луната се отразяваше в езерото, и понеже ненаситно и любопитно я гледаше Артинов, този известен донжуан и палавник, и понеже на всички им беше весело, неочаквано тя се изпълни с радост и когато влакът потръпна и познатите офицери ѝ отдадоха чест на сбогуване, вече си тананикаше полката, с чиито звуци я догонваше военният оркестър, който гърмеше някъде там, отвъд дърветата; и тя се върна в купето си с такова чувство, сякаш на гарата я бяха убедили, че непременно ще бъде щастлива, въпреки всичко.

Младоженците прекараха в манастира два дни, после се върнаха в

града. Живееха в държавна квартира. Когато Модест Алексеич отиваше на работа, Аня свиреше на рояла или плачеше от скука, или лягаше на кушетката и четеше романи и разглеждаше модно списание. По време на обяда Модест Алексеич ядеше обилно и говореше за политика, за назначения, за премествания и награди, за това, че трябва да се труди, че семейния живот не е удоволствие, а дълг, че капка по капка вир става и че най-високо той поставя религията и нравствеността. И като държеше ножа в юмрук, като меч, той казваше:

– Всеки човек трябва да има своите задължения!

А Аня го слушаше, страхуваше се, не можеше да яде и обикновено ставаше гладна от масата. След обяда мъжът ѝ си почиваше и хъркаше силно, а тя отиваше при своите. Баща ѝ и момчетата я поглеждаха някак особено, като че ли малко преди да пристигне я бяха осъждали за това, че се е омъжила за пари, за нелюбим, досаден, скучен човек; шумолящата рокля, гривните и въобще дамският ѝ вид ги притесняваха и оскъряваха; в нейно присъствие те малко се сконфузваха и не знаеха за какво да говорят с нея; но все така си я обичаха както преди и още не бяха свикнали да обядват без нея. Тя сядаше и хапваше с тях чорба, каша и картофи, пържени в овча мас, от която миришеха на свещ. Пьотър Леонтич с трепереща ръка си наливаше от гарафата и бързо гаврътваше с алчност, с отвращение, после изпиваше втора чаша, после трета... Петя и Андриюша, слабички, бледни момчета с големи очи, вземаха гарафата и говореха безпомощно:

– Не трябва, татенце... Достатъчно, татенце...

Аня също се тревожеше и го молеше повече да не пие, а той неочаквано избухваше и удряше с юмрук по масата.

– Няма да позволя на никого да ме надзирава! – крещеше той. – Момчета! Момиче! Ще ви изгоня всички навън!

Но в гласа му се усещаха слабост, доброта и никой не се страхуваше от него. Следобед той обикновено се нагиздваше; бледен, с порязана от бръсненето брадичка, протягайки мършава шия, по половин час стоеше пред огледалото и се гиздеше, ту се решеше, ту завиваше черните си мустаци, пръскаше се с парфюм, завързваше панделка за вратовръзка, после надяваше ръкавиците си, цилиндъра и отиваше по частни уроци. Ако пък имаше празник, оставаше у дома и рисуваше или свиреше на фисхармониум, който стържеше и ръмжеше; стараше се да извади от него стройни, хармонични звуци и подпяваше или се сърдеше на момчетата:

– Мерзавци! Негодяи! Развалили сте инструмента!

Вечер мъжът на Аня играеше карти с колегите си, с които живееше под един покрив в държавното жилище. Когато играеха карти, идваха и жените на чиновниците – грозни, безвкусно облечени, груби като готвачки – и в квартирата започваха клюки, също толкова грозни и безвкусни като самите чиновници. Случваше се Модест Алексеич да отиде с Аня на театър. В антрактите не ѝ даваше да направи и крачка встрани от него, ходеше под ръка с нея по коридорите и във фойето. Когато се поздравяваше с някого по коридора, веднага шепнеше на Аня: „Статски съветник... приемат го у негово сиятелство...“ или „Състоятелен... има собствена къща...“ Когато минаваха покрай бюфета, на Аня много ѝ се приискваше нещо сладичко; тя обичаше шоколад или ябълков сладкиш, но нямаше пари, а се стесняваше да помоли мъжа си. Той вземаше круша, стискаше я с пръсти и питаше нерешително:

– Колко струва?

– Двадесет и пет копейки.

– Гледай ти! – казваше и поставяше крушата на мястото ѝ; но тъй като му беше неловко да се оттегли от бюфета, без да купи нещо, искаше газирана вода и изпиваше сам цялата бутилка, от очите му изскачаха сълзи и в този момент Аня го ненавиждаше.

Или пък, внезапно почервенял, ѝ говореше бързо:

– Поклони се на тази стара дама!

– Но аз не я познавам.

– Няма значение. Това е съпругата на управителя на казионната палата! Поклони се, на теб говоря! – разпореждаше се той настойчиво. – Няма да ти падне главата.

Аня се покланяше, главата ѝ в крайна сметка не падаше, но беше мъчително. Тя правеше всичко, което искаше мъжът ѝ, и се ядосваше на себе си, че се беше подмамила като последна глупачка. Бе се омъжила за него само заради парите му, но сега и пари имаше по-малко, отколкото преди сватбата. По-рано баща ѝ даваше поне по двадесет копейки, а сега нямаше пукнат грош. Не можеше да взима тайно или да проси, страхуваше се от мъжа си и трепереше пред него. Струваше ѝ се, че отдавна вече носи в душата си страх от този човек. Някога в детството като най-внушителна и страшна сила, приближаваща бавно, като облак или локомотив, готова да я премаже, си представяше винаги директора на гимназията; друга такава сила, за която винаги говореха в семейството и от която незнайно защо се страхуваха, беше негово сиятелство; имаше и още десетки по-дребни сили, между които учителите от гимназията, с бръснати мустаци, строги, неумолими, и сега, накрая, Модест

Алексеич, човек с принципи, който дори в лице приличаше на директора. И във въображението на Аня всички тези сили се сливаха и като страшен, огромен бял мечок се приближаваха бавно към слабите и виновните, такива като нейния баща, и тя се страхуваше да противоречи и насилено се усмихваше и се преструваше, че изпитва удоволствие, когато я галеха грубо и оскверняваха с прегръдки, които я изпълваха с ужас.

Само веднъж Пьотър Леонтич се осмели да помоли за петдесет рубли назаем, за да върне някакъв много неприятен дълг, но колко страдаше!

– Добре, ще ви дам – каза Модест Алексеич, като помисли, – но ви предупреждавам, че повече няма да ви помагам, докато не зарежете пиенето. За човек, който е на държавна служба, такава слабост е срамна. Не мога да не ви напомня общоизвестния факт, че тази страст е погубила много известни хора, които при въздържание може би щяха да станат след време високопоставени хора.

И се заточиха дълги периоди: „доколкото...“, „като изхождаме от това положение...“, „като се има предвид току-що казаното“, а горкият Пьотър Леонтич страдаше от унижението и изпитваше силно желание да си пийне.

И момчетата, които идваха на гости при Аня обикновено със скъсани ботуши и протрити панталони, също трябваше да изслушват нравоучения.

– Всеки човек трябва да има своите задължения! – говореше им Модест Алексеич.

Но пари не даваше. За това пък подаряваше на Аня пръстени, гривни и брошки, като казваше, че е хубаво да има такива вещи за черни дни. И често отключваше скрина ѝ и правеше ревизия – дали всички вещи са налице.

Глава 2

Неусетно настъпи зимата. Дълго преди Рождество в местния вестник беше обявено, че на 29 декември в Дворянското събрание ще се състои традиционният зимен бал. Всяка вечер след картите Модест Алексеич развълнувано шушукаше с чиновниците, поглеждаше загрижено към Аня и после дълго кръстосваше стаята, обмисляйки нещо. Най-накрая, в една късна вечер, се спря пред Аня и каза:

– Трябва да си ушиеш бална рокля. Разбираш ли? Но те моля да се посъветваш с Мария Григориевна и с Наталия Кузминишна.

И ѝ даде сто рубли. Тя ги взе; но като си поръчваше бална рокля, не се посъветва с никого, поговори само с баща си и се постара да си представи как би се облякла за бала майка ѝ. Покойната ѝ майка се обличаше сама винаги по последна мода и винаги се занимаваше с Аня, обличаше я изящно, като кукла, научи я да говори френски и превъзходно да танцува мазурка (преди да се омъжи тя пет години беше работила като гувърнантка). Аня също като майка си можеше от стара рокля да ушие нова, да изпере с бензин ръкавици, да вземе под наем bijoux. И също като майка си умееше да притваря очи, да произнася неясно р, да застава в красиви пози, когато трябва да изпада във възторг, да гледа печално и загадъчно. От баща си бе наследила тъмния цвят на косата и очите, нервността и маниера винаги да се понагиздва.

Когато половин час преди да тръгнат за бала, Модест Алексеич влезе при нея без сюртук, за да надене пред нейното голямо стенно огледало ордена на шията си, очарован от красотата ѝ и блясъка на нейната нова, ефирна премяна, самодоволно приресе бакенбардите си и каза:

– Гледай ти каква си ми била... ето каква си! Анюта! – продължаваше той, изпаднал изведнъж в тържествен тон. – Аз те ощастливих, а днес ти можеш да ме ощастливиш. Моля те, представи се на съпругата на негово сиятелство! За Бога! Чрез нея може да бъде произведен в старши докладчик!

Тръгнаха за бала. Ето го и Дворянското събрание, и портиера пред входа. Фоайето със закачалките, шубите, сновящите лакеи и деколтираните дами, прикриващи се с ветрила от течението; мирише на светилен газ и на войници. Когато Аня, вървейки нагоре по стълбата под ръка с мъжа си, чу музиката и се видя цялата в грамадното огледало, осветена от множество светлини, то в душата ѝ се събудиха радост и същото това

предчувствие за щастие, което бе изпитала в лунната вечер на гарата. Тя вървеше горда, самоуверена, за първи път се чувстваше не момиченце, а дама и неволно с походка и маниери подражаваше на покойната си майка. И за първи път в живота си се чувстваше богата и свободна. Дори присъствието на мъжа ѝ не я притесняваше, защото, като премина прага на събранието, инстинктивно се досети, че близостта на стария мъж никак не я унижава, а, обратно, поставя върху нея печата на пикантна тайнственост, която толкова се харесва на мъжете. В голямата зала вече гърмеше оркестърът и танците бяха започнали. След държавната квартира Аня, изпълнена с впечатления от светлини, пъстрота, музика, шум, обходи с поглед залата и си помисли: „Ах, колко е хубаво!“ – и веднага забеляза в тълпата всички свои познати, всички, които по-рано срещаше по вечеринки или на празници, всички тези офицери, учители, адвокати, чиновници, помешчици, негово сиятелство, Артинов и дамите от висшето общество, разгодени, силно деколтирани, красиви и грозни, които вече заемаха своите места зад щандовете и павилионите на благотворителния базар, за да започнат търговия в полза на бедните. Като изпод земята се появи огромен офицер с еполети – тя се беше запознала с него на Старокиевска улица, когато беше гимназистка, но сега не помнеше фамилията му – и я покани на валс; и тя отлетя от мъжа си и имаше чувството, като че ли плува на платноходка в силна буря, а мъжът ѝ е останал далеч на брега... Танцуваше страстно, с въодушевление и валс, и полка, и кадрил, преминаваше от едни ръце в други замаяна от музиката и шума, смесваше руския език с френски, произнасяше неясно р, смееше се, без да мисли ни за мъжа си, ни за никого и нищо. Имаше успех сред мъжете, това беше ясно, не можеше да бъде другояче, задъхваше се от вълнение, трескаво мачкаше ветрилото в ръце и искаше да пие. Баща ѝ Пьотър Леонтич, в измачкан фрак, от който миришеше на бензин, я доближи, като ѝ подаваше купичка с червен сладолед.

– Днес си очарователна – говореше ѝ той, като я гледеше възторжено, – никога не съм съжалявал повече, че побърза да се омъжиш... Защо? Зная, че го направи заради нас, но... – с треперещи ръце извади папица банкноти и каза: – Получих днес от уроци и мога да се издължа на мъжа ти.

Тя му пхна в ръцете купичката и подхваната от някого, отлетя далече и мимоходом, през рамото на кавалера си видя как баща ѝ, като се плъзгаше по паркета, прегърна една дама и се понесе с нея из залата.

„Колко е мил, когато е трезвен!“ – мислеше си тя.

Танцува мазурката със същия огромен офицер; той стъпваше важно

и тежко, като тюлен в мундир, помръдваше рамене и гърди, потропваше едва-едва с крака – никак не му се танцуваше, а тя пърхаше около него, като го възбуждаше с красотата и с разголената си шия; очите ѝ закачливо грееха, движенията ѝ бяха страстни, а той ставаше все по-равнодушен и протягаше милостиво към нея ръка като крал.

– Браво! Браво!... – носеше се из публиката.

Но постепенно и грамадният офицер се поддаде; той се оживи, развълнува се и вече подвластен на очарованието, се увлече и се носеше леко и младежки, а тя само помръдваше рамене и гледаше лукаво, все едно беше вече царица, а той – нейният роб, и в този момент ѝ се струваше, че я гледа цялата зала, че всички тези хора примират и им завиждат. Грамадният офицер едва успя да ѝ поблагодари, когато публиката изведнъж се отдръпна и мъжете се изпънаха някак странно, с прибрани ръце... Към нея се приближаваше негово сиятелство във фрак с две звезди. Да, негово сиятелство вървеше именно към нея, защото я гледаше втренчено и сладниково се усмихваше, като предъкваше устни, което правеше винаги, щом видеше хубавки жени.

– Много се радвам, много се радвам... – започна той. – Ще заповядам да арестуват вашия мъж, защото е крил досега от нас такова съкровище. Идвам при вас по поръка на жена ми – продължаваше той, подавайки ѝ ръка. – Трябва да ни помогнете... М-да... Награда за красота трябва да ви определим... като в Америка... М-да... Американците... Жена ми ви чака с нетърпение...

Той я доведе до лавката при възрастна дама, чиято долна част на лицето беше несъразмерно голяма, все едно държеше в устата си голям камък.

– Помогнете ни – каза тя носово и напевно. – Всички хубавки жени работят на благотворителния базар и само вие единствена незнаяно защото не се включвате. Нима не искате да ни помогнете?

Тя си тръгна и Аня зае нейното място около сребърния самовар с чашките. Веднага започна оживена търговия. За чаша чай Аня вземаше не по-малко от рубли, а грамадният офицер беше заставен да изпие три чаши. Дойде Артинов, богаташът, с изпъкнали очи, измъчван от астма, но вече не в такъв странен костюм, в който Аня го бе видяла през лятото, а във фрак като всички. Без да откъсне очи от Аня, той изпи чаша шампанско и заплати сто рубли, после пи чай и плати още сто – и всичко това мълчаливо, измъчван от астмата... Аня канеше купувачите и вземаше пари от тях вече с дълбокото убеждение, че нейните усмивки и погледи доставят на тези хора огромно удоволствие. Вече беше

разбрала, че е създадена изключително за този шумен, блестящ, привлекателен живот с музика, танци, поклонници, и старият ѝ страх пред силата, която се надигаше и заплашваше да я смаже, ѝ изглеждаше смешен; вече не се страхуваше от никого и само съжаляваше, че я няма майка ѝ, която да се порадва сега заедно с нея на успехите ѝ.

Пьотър Леонтич, вече бледен, но още здраво стоейки на крака, приближи до лавката и поръча чашка коняк. Аня почервения в очакване той да каже нещо не на място (вече се срамуваше, че има толкова беден, толкова обикновен баща), но той пи, хвърли десет рубли от пачицата си и важно се отдалечи, без да каже дума. След малко го видя да се носи в двойка в *grand rond* и този път той вече се полюляваше и подвикваше нещо за огромен конфуз на своята дама; Аня си спомни как преди три години на бала той също така се полюляваше и подвикваше – всичко приключи, когато полицейският инспектор го отведе у дома да спи, а на другия ден директорът го заплаши с уволнение от службата. Колко невременен беше този спомен!

Когато в лавката угасиха самоварите и уморените благотворителки предадоха печалбата на възрастната дама с камък в устата, Артинов поведе Аня под ръка в залата, където беше сервирана вечеря за всички участници в благотворителния базар. Вечеряха двадесетина души, не повече, но беше много шумно. Негово сиятелство вдигна тост:

– В тази разкошна трапезария ще бъде уместно да се пие за процъфтяването на столовите за бедни, които са предмет на днешния базар.

Бригадният генерал предложи да се пие за „силата, пред която немее дори артилерията“, и всички се протегнаха да се чукнат с дамите. Беше много, много весело!

Когато изпращаха Аня до вкъщи, вече просветляваше и готвачките отиваха на пазар. Радостна, пиана, изпълнена с нови впечатления, измъчена, тя се съблече, повали се в завивките и веднага заспа...

Минаваше един часа, когато прислужницата я събуди и доложи, че е пристигнал господин Артинов на посещение. Тя се облече бързо и тръгна към гостната. Малко след Артинов пристигна негово сиятелство да благодари за участието ѝ в благотворителния базар. Като я гледаше сладниково и предъвкваше устните си, той ѝ целуна ръка, поиска разрешение да идва и друг път и си тръгна, а тя стоеше сред гостната изумена, очарована, невярваща, че промяната в живота ѝ, необикновената промяна, настъпи толкова скоро; в същото време влезе мъжът ѝ, Модест Алексич... Сега той стоеше пред нея със същото угодническо, сладниково, лакейско почтително изражение, каквото тя беше свикнала да

вижда у него в присъствието на силните и знатните; и с възторг, негодувание, с презрение, вече сигурна, че нищо няма да ѝ се случи, тя изрече, като отчетливо произнасяше всяка дума:

– Вървете по дяволите, глупако!

След това Аня нямаше нито един свободен ден, защото беше ту на пикник, ту на разходка, ту на театър. У дома се прибираще всеки ден на разсъмване и лягаше да спи в гостната на пода, а после трогателно разказваше на всички как спи под цветята. Трябваша ѝ страшно много пари, но тя вече не се страхуваше от Модест Алексеич и харчеше неговите пари като свои; и не молеше, не изискваше, а само му изпращаше сметките или бележки: „Да се изплатят на този подател 200 р.“ или: „Незабавно да се изплатят 100 р.“

На Великден Модест Алексеич получи „Ана“ втора степен. Когато отиде да благодари, негово сиятелство премести настрана вестника и седна по-дълбоко в креслото.

– Значи сега имате три Ани – каза той, като разглеждаше белите си ръце с розови нокти, – една на петлицата и две на шията.

Модест Алексеич постави предпазливо два пръста на устните си, за да не се размее високо, и каза:

– Сега остава да очакваме появата на малкия Владимир на бял свят. Осмелявам се да помоля ваше сиятелство да му стане кръстник.

Той намекваше за „Владимир“ четвърта степен и вече си въобразяваше как ще разказва навсякъде за този свой каламбур, сполучлив по находчивост и смелост, и искаше да каже още нещо такова сполучливо, но негово сиятелство отново се задълбочи във вестника, кимайки...

А Аня все се пързалаше на тройки, ходеше с Артинов на лов, участваше в едноактни пиеси, вечеряше и все по-рядко посещаваше роднините си. Те обядваха вече сами. Пьотър Леонтич се запиваше по-често от преди, пари няхаха, а фисхармониумът отдавна беше продаден за дългове. Момчетата вече не го пускаха сам на улицата и все го наблюдаваха да не падне; и когато на пързалката на „Старокиевска“ срещаша Аня с чифт коне, единият от които приврепегнат, и с Артамонов на капрата вместо кочияш, Пьотър Леонтич сваляше цилиндъра и искаше нещо да извика, а Петя и Андрияша го хващаха под ръка и му говореха умолително:

– Не трябва, татенце... Стига, татенце...

1895

КРАЙ

Антон Павлович Чехов
Анна на шеа, 1895

Сканиране, разпознаване и редакция: NomaD, 2009
Издание: Антон Павлович Чехов. Дамата с кученцето (сборник). Издателство „Труд“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11137>]